

Hva sier fageksperten?

Rapport om NEKs medlemsundersøkelse 2026

Rapport

«Å være medlem i NEK og IEC arbeide har betydd svært mye for meg både faglig og sosialt. Anbefaler de som kan til å delta i dette arbeidet.»

Innhold

Rapport fra medlemsundersøkelsen 2026	3
Innledning	3
1.1 Generelt	3
1.2 Om datagrunnlaget	3
1.3 Undersøkelsens signifikans	5
2 Om NEKs medlemmer	6
3 Struktur på spørreundersøkelsen	8
3.1 Generelt	8
3.2 Kategori 1: Om deg og ditt medlemskap (11 spørsmål)	8
3.3 Kategori 2: Din personlige deltakelse og påvirkning (12 spørsmål)	8
3.4 Kategori 3: Komiteens deltakelse og påvirkning (7 spørsmål)	8
3.5 Kategori 4: Transparens og informasjon (2 spørsmål)	8
3.6 Kategori 5: Overordnet vurdering (3 spørsmål)	8
4 NEKs medlemsundersøkelse 2026 – hovedfunn	9
4.1 Sammendrag	9
4.2 Hvorfor medlemmene deltar i komitearbeid	9
4.3 Forståelse og kompetanse	10
4.4 Komiteforutsetninger	11
4.4.1 Møtepolicy	12
4.4.2 Komitemiljø	13
4.5 Verktøy i komitearbeid	14
4.6 Medlemmenes tilbakemeldinger om endring i komitestructur og medlemskapsnivåer	14
4.7 Opplæring i komitearbeid	17
4.8 Forståelse av sammenhengen mellom standardisering og egen konkurransekraft	18
4.9 Arbeidsgivers syn på standardiseringsarbeid	18
4.10 Internasjonal deltakelse i arbeidsgrupper og plenarmøter	21
4.11 Samlet NEK vurdering	21
Annex A Sammendrag av spørreundersøkelsen	23
Figur 1 – Fylkesfordeling av antall medlemmer og tilknyttede foretak 2026	6
Figur 2 – oversiktskart viser prosentfordeling av våre eksperter i 2023	7
Figur 3 – Motivasjonen for å være medlem i en komite varierer	9
Figur 4 – Hva fikk deg til å søke om medlemskap i NEK? (10 valg)	10
Figur 5 – Forståelse og kompetanse	11
Figur 6 – Hvilke faktorer er viktigst for at komiteen skal fungere godt	11
Figur 7 – Hvordan oppleves balansen mellom interessentenes bakgrunn i komiteen	12
Figur 8 – Møtepolicy – hva er positivt og negativt med fysiske møter	12
Figur 9 – Hvilke møteformer oppleves mest positivt	13
Figur 10 – Hva er det mest negative med hybride og digitale møter	13
Figur 11 – Hvordan fungerer følgende verktøy i standardiseringsarbeidet?	14
Figur 12 – Bør medlemssystemet endres	15
Figur 13 – Holdning til ulike endringer i medlemskap	16
Figur 14 – Fritekst analysert mot nøkkelord – KI støttet analyse	17

Figur 15 – Hvordan tiden til standardiseringsarbeid disponeres	19
Figur 16 – Er arbeidsgiver tydelig på at standardiseringsarbeid skal prioriteres	19
Figur 17 – Hvor enig er du i at arbeidsgiver setter av tid til standardiseringsarbeid	20
Figur 18 – Hvordan arbeidsgivers engasjement oppleves av medlemmet	20
Figur 19 – Deltakelse i nasjonale og internasjonale komiteer	21
Figur 20 – Hvordan oppfatter du NEK som medlemsorganisasjon	22
Figur 21 – Vil du anbefale deltakelse i NEK til andre kollegaer	22
 Tabell 1 – Svarandel sammenlignet mot totalt antall medlemmer pr. alderstrinn	3
Tabell 2 – Svar - alderstrinn og kjønn	4
Tabell 3 – Respondentens antall år som medlem	4
Tabell 4 – Bransjetilhørighet	4
Tabell 5 – NACE kode bedrifter med registrerte medlemmer	5
Tabell 6 – Aktive medlemmer over tid	6
Tabell 7 – Hvor viktig er internasjonal deltakelse	21

Rapport fra medlemsundersøkelsen 2026

Innledning

1.1 Generelt

NEK har de siste årene hatt en aktiv strategi for å rekruttere nye medlemmer til standardiseringskomiteer. Om lag 10 år tilbake var medlemmene i hovedsak menn i de høyere alderstrinnene, en utfordring som fortsatt i stor grad er gjeldende for de europeiske og internasjonale komiteene. Medlemsmassen til NEK ble analysert i 2023 på demografiske tall som kjønn, alder og bosted. Det var da en svak positiv endring i kvinners deltagelse, og at aldersfordelingen hadde begynt å jevne seg ut med flere yngre medlemmer.

Medlemsundersøkelse er en god måte å høste erfaringer. Hensikten er å lære mer om ressursbruk og medlemmenes forventninger til komitearbeid. Undersøkelsen bestod av 35 spørsmål, med anledning til å gi forslag til forbedringer, generelle kommentarer og utdypende tilbakemeldinger om hvordan NEK kan organisere drift av komiteer på en god måte.

1.2 Om datagrunnlaget

Det ble i mars sendt ut spørreundersøkelse til 952 medlemmer. Med en svarprosent på 32, mottok NEK 305 svar. Første henvendelse ble sendt på epost den 12 mars, med purring den 24 mars. Målet om ca. 300 tilbakemeldinger ble nådd ved utgangen av april.

Undersøkelsen var anonym, og det var derfor mulig for en person å sende inn flere svar. Dette er ikke tatt med i betraktningene, både fordi det ikke er mulig å spore slike hendelser og fordi det ikke anses som sannsynlig at det har gitt signifikante utslag. Ut fra fordeling på kjønn har 42 % av kvinnelige medlemmer svart, sammenlignet med 31 % av de mannlige.

Tabell 1 – Svarandel sammenlignet mot totalt antall medlemmer pr. alderstrinn

Alderstrinn	Kvinne	Mann
< 29 år	50 %	13 %
30-39 år	22 %	31 %
40-49 år	50 %	36 %
50-59 år	88 %	56 %
> 60 år	-	76 %
Total svarandel av medlemsmassen	42 %	31 %

For å få frem forskjellene mellom alderstrinnene i hvor mange som svarer, viser Tabell 1 svarandel pr. alderstrinn opp mot totalt antall medlemmer som er registrert med alder. Det kan se ut som de høyeste aldersgruppene har sterkest representasjon, men dette kan ikke bekreftes sikkert. Medlemsregisteret mangler aldersdata på ca. 30 % av medlemmene, noe som medfører en usikkerhet ved sammenligningen. Totalfordeling mellom kjønn er mer sikker, da alle medlemmene er registrert med kjønn.

Tabell 2 – Svar - alderstrinn og kjønn

Alderstrinn	Kvinne	Mann	% av 305 svar
< 29 år	-	-	1,7 %
30-39 år	-	-	16,7 %
40-49 år	-	-	23,8 %
50-59 år	-	-	32,8 %
60-69 år	-	-	22,8 %
> 70 år	-	-	2,3 %
Svarprosent	10,8 %	88,2 %	

* På grunn av lavt antall svar pr. alderstrinn vises kun totalprosent fordelt på kjønn. Det var åpnet for å ikke svare på spørsmålet om kjønn noe som medfører en usikkerhet på 1%.

Aldersgruppen med flest svar er medlemmer mellom 50-59 år. Sammenlignet med medlemsmassen, som består av 8 % kvinner og 92 % menn, utgjør kvinner en relativt større andel av respondentene enn medlemsmassen totalt. Siden kvinneandelen er lav, vil selv små variasjoner i antall svar gi relativt større utslag i svarprosenten enn for menn. Tabell 3 viser at en større andel av de nyeste medlemmene har valgt å svare. Noe som også gjør at de som har deltatt kortere enn fem år i komitearbeid også tar muligheten å gi gode tilbakemeldinger til NEK i undersøkelsen.

Tabell 3 – Respondentens antall år som medlem

Tid som medlem	Kvinne	Mann	Total
< 5 år	23	151	174
5 -10 år	5	66	73
11-20 år	5	34	40
> 20 år		18	18
Grand Total	33	269	305

Tabell 4 viser respondentenes bransjetilhørighet hvor leverandørindustrien og rådgivende ingeniører har høyest svarandel. Til sammenligning med medlemsmassen hvor foretakene er kategorisert på næringskoder, så er respondentenes valgte tilhørighet ikke helt lik næringskategoriene, som vist i Tabell 5.

Tabell 4 – Bransjetilhørighet

Respondentens bransjetilhørighet	Svarprosent
Leverandør av elektrisk utstyr	16 %
Industri	16 %
Rådgivende ingeniører - konsulent	12 %
Myndighet - offentlig forvaltning	10 %
Annet	10 %
Nettselskap	9 %
El eller ekom installatør	6 %

Samferdsel	5 %
Tjenesteleverandør	5 %
Entreprenør	5 %
Akademia - forskning	3 %
Sertifiseringsselskap	2 %
Kraftprodusent	2 %

Totalt har NEK medlemmer fra 73 ulike næringer (NACE koder). Næringene med flest foretak er rangert i Tabell 5.

Tabell 5 – NACE kode bedrifter med registrerte medlemmer

NACE kode bedrifter med registrerte medlemmer	Antall foretaksnr
71.129 - Annen teknisk konsulentvirksomhet	50
43.210 - Elektrisk installasjonsarbeid	42
46.640 - Engroshandel med maskiner og utstyr til tekstilproduksjon	31
71.121 - Byggeteknisk konsulentvirksomhet	22
35.140 - Handel med elektrisitet	11
84.110 - Generell offentlig administrasjon	11
71.200 - Teknisk prøving og analyse	11
94.110 - Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner	11
84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	10

1.3 Undersøkelsens signifikans

Fordi de fleste medlemmene er menn, er det en fordel at en større andel av kvinnene har svart. Dette styrker undersøkelsens signifikans og kan vurderes som representativ på kjønn. Svarene vurderes også som representativ for bransjen, når man ser hele medlemsmassens bransjetilhørighet. Selv om respondentene i stor grad speiler medlemsmassen som helhet, så er antall svar pr. aldersgruppe ikke representativ for medlemsmassen, siden det mangler aldersdata på 30 % av medlemmene. I analysene må dette tas hensyn til.

I fritext-feltene har enkelte utdypet at man har valgt å krysse av for verken eller/ nøytrale på spørsmål som de ikke har noe klar formening om, eller anser som ikke relevant for sin situasjon. I tilfeller hvor mange har valgt nøytrale svar vil det være nødvendig å ta hensyn til dette, hvis det skal settes inn tiltak for å styrke temaet eller møte utfordringen som adresseres.

Det kan antas at aktive og engasjerte medlemmer kan være mer tilbøyelige til å svare. Det er en overvekt i positive tilbakemeldinger. Dette er ikke uventet fordi komitearbeid er basert på frivillighet og det kan forventes at de som deltar frivillig også vil være positivt til mange av spørsmålene som stilles. Resultatene bør tolkes som retningsgivende, og brukes som et utgangspunkt i hvordan NEK innretter komitearbeidet videre.

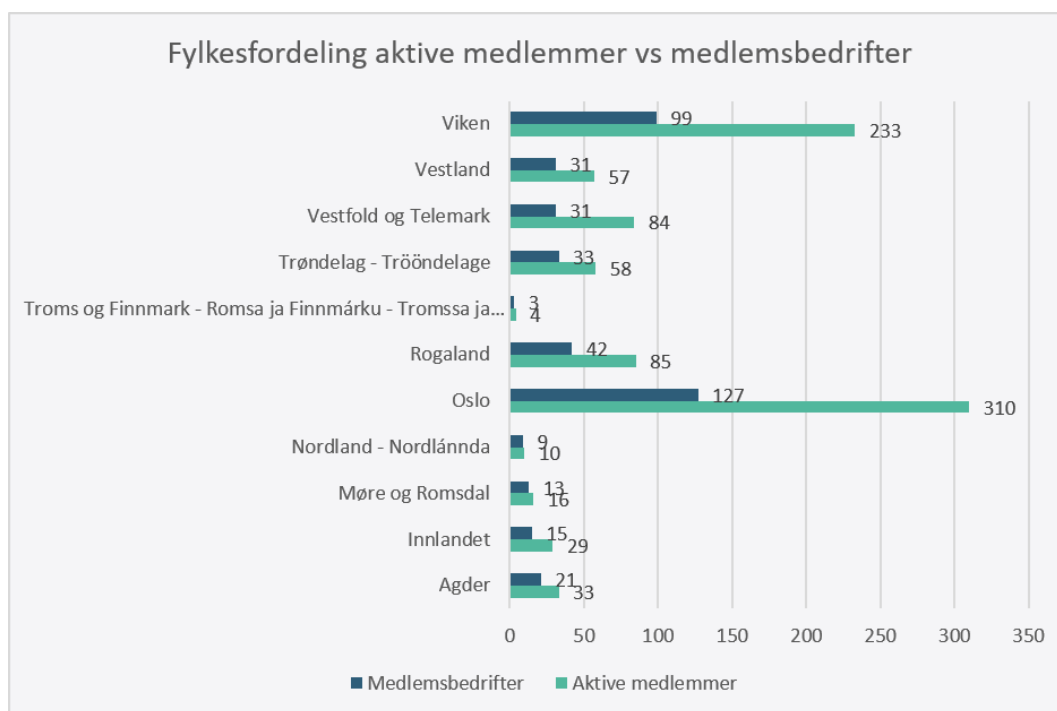
2 Om NEKs medlemmer

Per juni 2026 hadde NEK 950 medlemmer. Det var 16 utmeldinger, hvorav de fleste i mars, som skyldes at årskontingenten faktureres på dette tidspunktet. Det var 20 innmeldinger i omtrent samme periode. Medlemsmassen fremstår som stabil og økende. Det er ikke gjort noen analyse av hvilke bedrifter utskiftingen av medlemmer har skjedd, men basert på svar fra medlemsundersøkelsen fremstår det slik at de som går av med pensjon blir erstattet. I tabell 6 sammenlignes antallet medlemmer mot årene 2023, og 2020.

Tabell 6 – Aktive medlemmer over tid

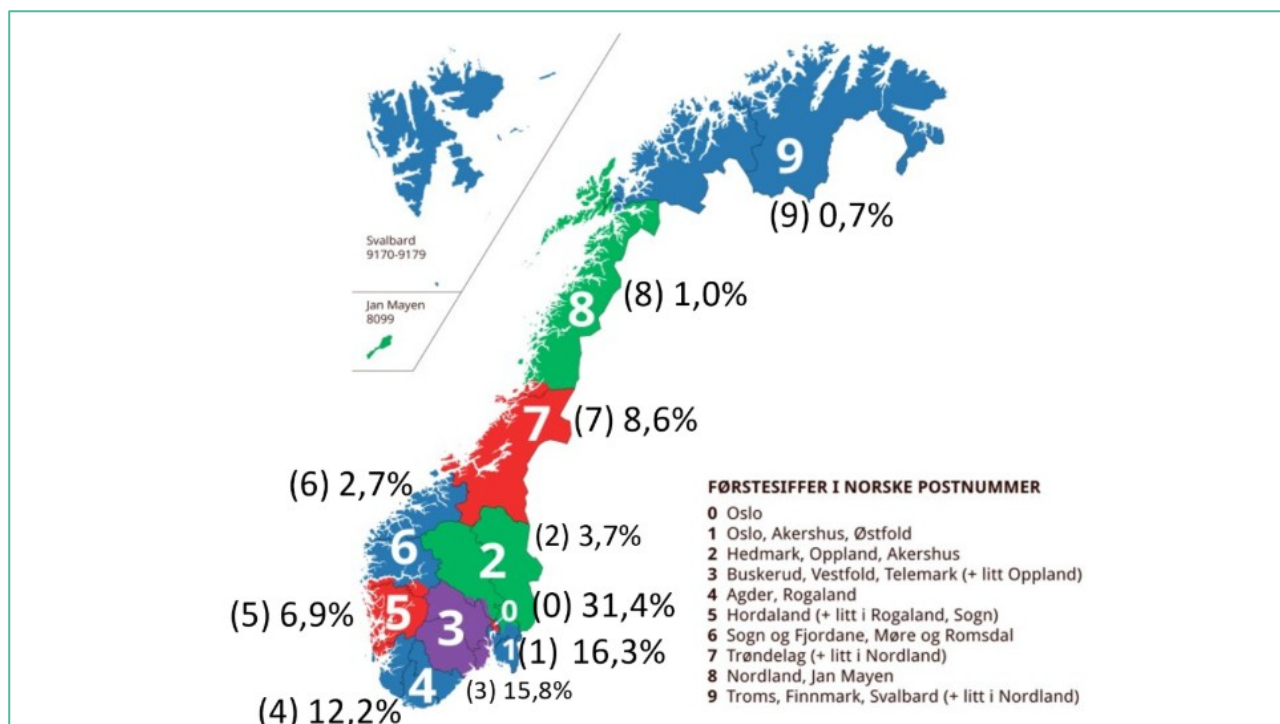
	Kvinner	Menn	Totalt
2026	78	872	950
2023	65	764	829
2020			699

Ved å koble arbeidsgiver mot medlemsdatabasen, så får vi frem en fordeling pr. fylke. Fylkesfordelingen vises i Figur 1 hvor medlemmene er tilknyttet 440 ulike bedrifter. Den mørke streken viser disse bedrifter fordelt på fylker, mens den lysegrønne er fylkesvise fordelingen av medlemmene. I de mindre fylkene er det færre medlemmer pr. foretak, enn i de større. Vestfold og Telemark, Viken og Oslo peker seg ut med mange medlemmer. Dette er også områder hvor de store tekniske konsulentselskapene er lokalisert, hvor det også er flere medlemmer fra samme foretak.

Figur 1 – Fylkesfordeling av antall medlemmer og tilknyttede foretak 2026

I 2023 ble medlemsmassen analysert opp mot prosentvis fordeling pr fylke som vist i Figur 2. Tallene fra 2026 viser seg å være stabile sammenlignet med disse.

Figur 2 – oversiktskart viser prosentfordeling av våre eksperter i 2023

Figur 2 viser fylkesfordelingen av medlemmer pr. 2023. Tallene i parentes referer til regionenes postnummer fra sør til nord. Prosent av den totale medlemsmassen vises til høyre for regionens postnummer, hvor Oslo representerte 31,4 % av medlemsmassen i 2023, mens det er 32,6 % av medlemmene som i 2026 er tilknyttet foretak registrert i Oslo.

På grunn av veksten har NEK nå en stor andel nye medlemmer som har deltatt kortere enn fem år i komiteer. Ved rekruttering til komitedeltakelse er det ekspertens kompetanse som rangerer høyest, men det er også viktig å styrke kvinneandelen til NEKs komiteer. Det kan også være en faktor å se til regional tilhørighet ved videre rekruttering, slik at regionale forskjeller i næringene dekkes inn.

For mer informasjon om de ulike komiteene og aktivitet på komitenivå viser vi til NEKs årsrapport, inkludert komiterapporter som finnes på våre nettside.

3 Struktur på spørreundersøkelsen

3.1 Generelt

Spørreundersøkelsen ble delt inn i 35 hovedspørsmål fordelt på fem kategorier, hvorav disse inneholdt flere valg. Alle spørsmål hvor det er mulighet for rangering vises i Annex A.

3.2 Kategori 1: Om deg og ditt medlemskap (11 spørsmål)

Alder ble samlet inn i gruppering på 9 år. For å anonymisere grupperingene med færrest svar, blir disse ikke vist mot kjønn. Tilknytning til bransje, medlemskap i flere komiteer og antall år i komitearbeid, viser at respondentene samsvarer med medlemsmassen som helhet. NEK ønsket å vite hvordan man blir rekruttert inn og hvilken motivasjon som er viktigst for deltakelse.

Strategisk ønsker NEK å utforske om det er hensiktsmessig å etablere nye kategorier medlemskap. Dette ble derfor stilt spørsmål om, og holdning til konkrete forslag til endringer ble rangert. Til slutt spurte vi om hvor enkelt det er å få støtte fra arbeidsgiver for å delta i komiteen.

3.3 Kategori 2: Din personlige deltakelse og påvirkning (12 spørsmål)

Her spør vi om kompetanse om standardisering og komitearbeid, tidsbruk og møtefrekvens, grunner til å ikke delta, og eventuelt om man skal melde seg ut i løpet av året. For de som svarte ja på dette, var det mulig å begrunne utmeldingen. Forutsetninger for at komiteene skal fungere, og deltakelse i internasjonale eller europeiske arbeidsgrupper. Til slutt spurte vi om man opplever personlig utvikling i komitearbeidet.

3.4 Kategori 3: Komiteens deltakelse og påvirkning (7 spørsmål)

Det er viktig å få tilbakemelding om arbeidsmiljøet i komiteene, at man opplever seg hørt, og at det er god balanse i komiteen. Det har de siste årene blitt vanlige med digitale eller hybride møter, og det er flere spørsmål om hvordan dette fungerer, opp mot fysiske møter.

3.5 Kategori 4: Transparens og informasjon (2 spørsmål)

NEK ønsket å høre mer om hvordan medlemmene finner frem til informasjon og forståelse av prosessene for utvikling av internasjonale standarder, i tillegg til tilgang til opplæringsmateriell. Vi ba spesifikt om tilbakemelding på hvordan de ulike verktøyene og plattformene for deling av filer og digitale møter oppleves.

3.6 Kategori 5: Overordnet vurdering (3 spørsmål)

Til slutt ba vi om medlemmenes inntrykk av NEK som upartisk og inkluderende aktør, om NEK er nyskapende og har tillit, i tillegg til om NEK informerer godt nok om standardisering. Videre ba vi om åpne tilbakemeldinger og en rangering av om respondentene ville kunne anbefale NEK til andre.

4 NEKs medlemsundersøkelse 2026 – hovedfunn

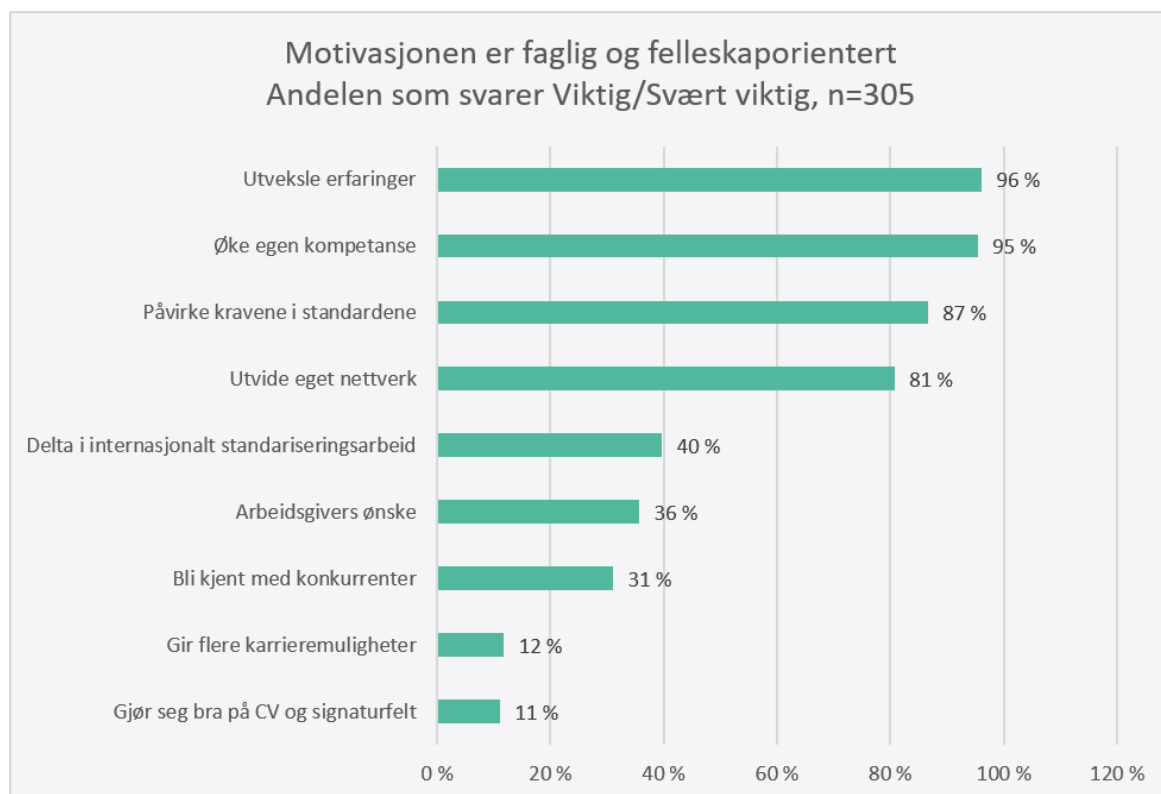
4.1 Sammendrag

Når alle svarene ses i sammenheng, hvor besvarelsene rangeres i kategorier som positivt, nøytralt eller negativt, i tillegg til utdypende besvarelser i fritekst, så er de tydeligste tilbakemeldingene om motivasjon, tillit, forbedringspotensialer, møteform og frivillig tidsbruk.

- NEK skårer svært høyt på tillit, inkludering, upartiskhet og forventet medlemskap videre.
- Det største forbedringsrommet ligger ikke i motivasjon, men forståelse av prosesser, dokumentasjon, opplæringsmateriell og verktøynavigasjon.
- Møtebildet er todelt. Fysiske møter er klart best for nettverk og faglig diskusjon, men kan i noen tilfeller også oppleves ekskluderende hvis det ikke er mulig å delta digitalt.
- Frivillig tidsbruk er en strukturell barriere. Få arbeidsgivere setter av konkret tid, og hovedårsaken til fravær er at medlemmer ikke kan prioritere møtet.
- Fritekst-svar peker mot behov for tydeligere krav til aktiv deltagelse, sterkere komitéstyring, bedre introduksjonsprogram for nye eksperter, og synliggjøring av verdien for arbeidsgivere.

4.2 Hvorfor medlemmene deltar i komitearbeid

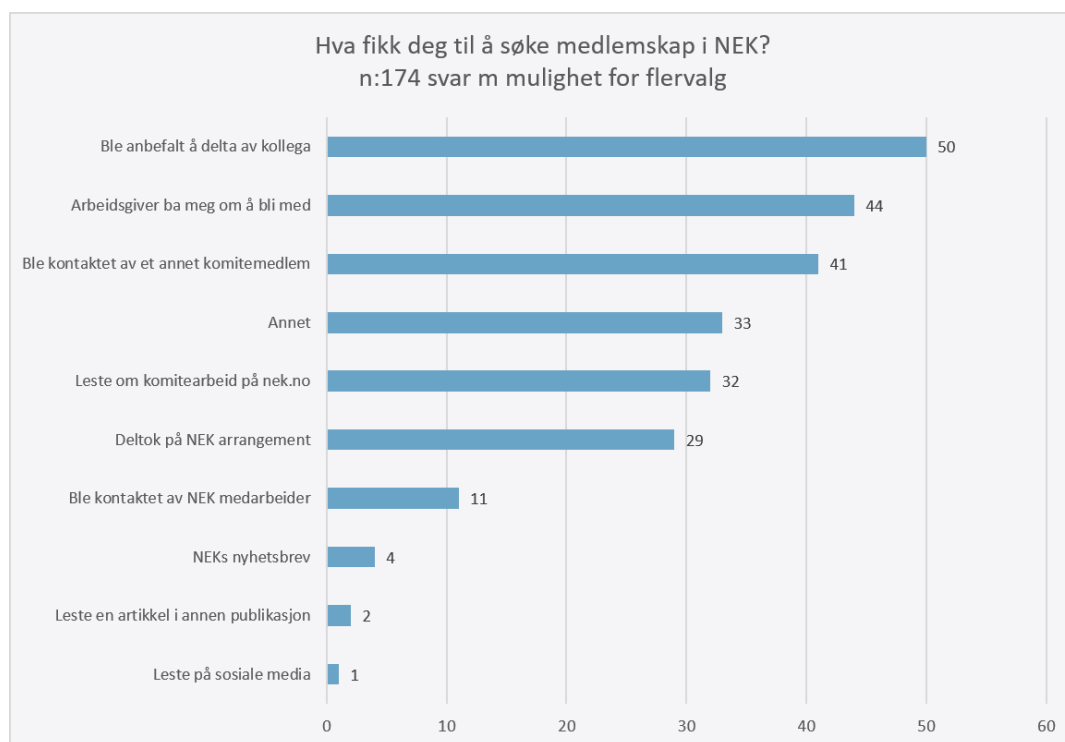
Vi ba om å rangere ni påstander om hva som motiverer til deltagelse i komitearbeid fra positivt til negativt. Motivasjonen for å delta i komitearbeid, i tillegg til å kunne påvirke standarder, er i hovedsak faglig orientert hvor komitearbeidet også er en læringsarena, og en plass for å utveksle fagkompetanse.

Figur 3 – Motivasjonen for å være medlem i en komite varierer

Motivasjon for å delta i internasjonalt standardiseringsarbeid er ikke drivende for de som svarer på undersøkelsen. Om dette kommer av at de som svarer ikke i stor grad deltar internasjonalt, men har mer interesse av å delta i de nasjonale komiteene, er usikkert. I de nasjonale komiteene utvikles NEKs egne nasjonalt utarbeidede publikasjoner, hvor det også er relativt mange som deltar.

For nye medlemmer som hadde deltatt kortere enn fem år (< 5 år), ble det stilt et ekstra spørsmål om hvorfor de har søkt medlemskap i NEK. Her kunne de velge å krysse av flere alternativer. 29 % ble anbefalt av en kollega, etterfulgt av å bli spurt av arbeidsgiver. Sett opp mot avkrysningen for egen motivasjon, så er arbeidsgivers ønske om deltagelse ikke det viktigste. Av de som ble kontaktet av andre komitemedlemmer, peker leverandør av elektrisk utstyr seg ut, når man ser på respondentenes tilhørighet. Av de som har lest om komitearbeid på nek.no, rapporterer flere at de også har fått henvendelse fra andre. Av de som kommer fra myndighet eller offentlig forvaltning og rådgivende ingeniører, svarer flere at de har lest om komitearbeid før de meldte seg inn.

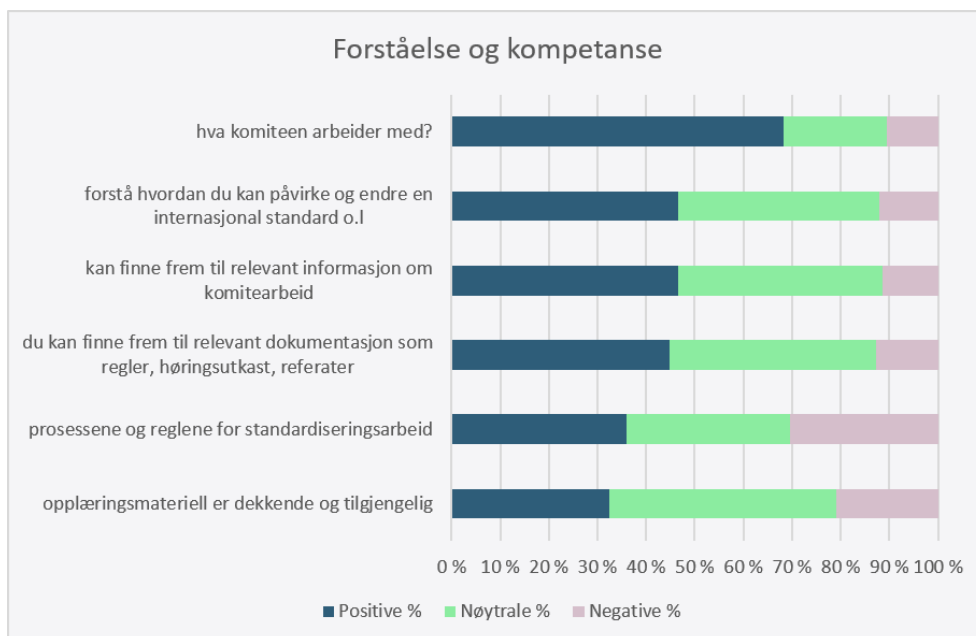

Figur 4 – Hva fikk deg til å søke om medlemskap i NEK? (10 valg)

Ved rekruttering av nye medlemmer er et viktig læringspunkt for NEK å motivere og synliggjøre overfor arbeidsgiver hvorfor standardisering skaper verdier for bedrifter.

4.3 Forståelse og kompetanse

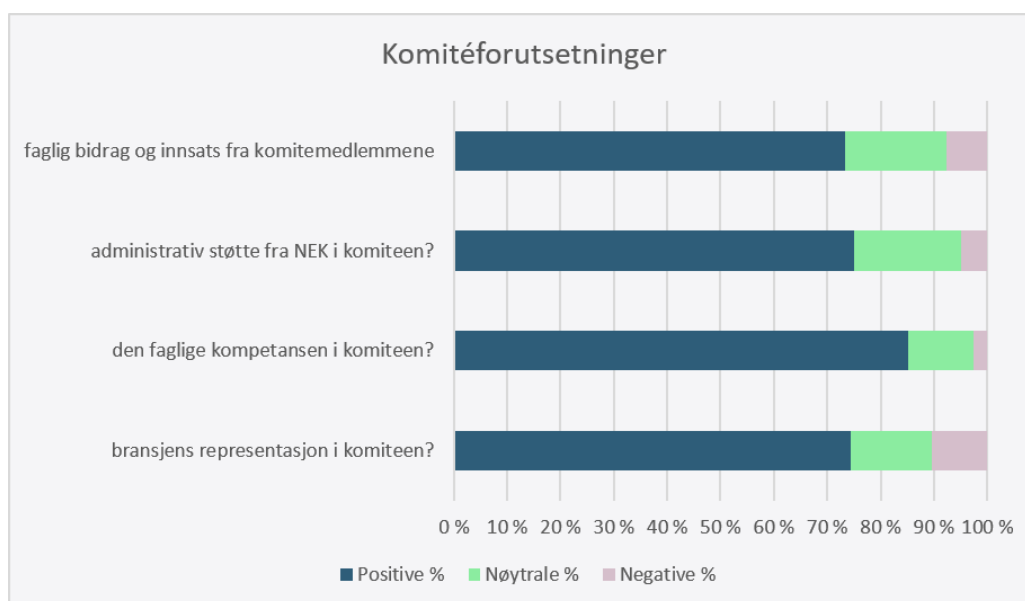
Kompetanse og erfaring med standardiseringsprosessene er viktig for best mulig påvirkningsarbeid og for egenutvikling. I besvarelsene er det mulig å rangere fra hvor lett eller vanskelig man opplever ulike påstander. De aller fleste har god forståelse av komiteens formål og arbeidsplan. Mens flere stiller seg nøytral til internasjonal påvirkning, tilgang til informasjon og høringsdokumenter. Tilbakemeldingene sier at prosessene og reglene for standardiseringsarbeid er utfordrende å forstå, i tillegg til at opplæringsmaterieill kan være mer tilgjengelig. Overordnet er de fleste respondentene positive eller nøytrale til påstandene om forståelse og kompetanse, som vist i Figur 5.

Figur 5 – Forståelse og kompetanse

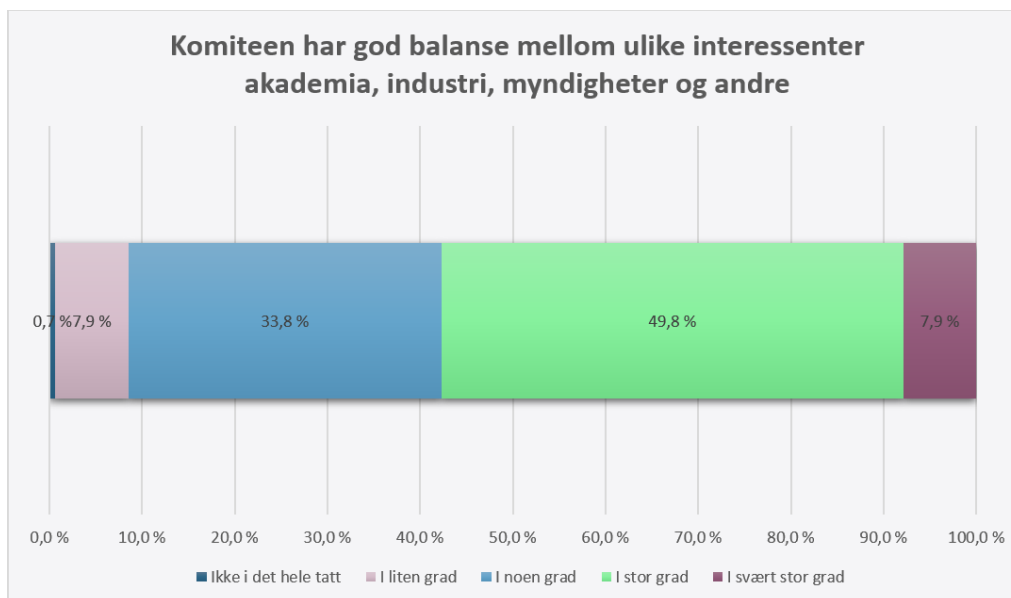
4.4 Komiteforutsetninger

For at en komite skal fungere godt, er det flere forutsetninger som må være på plass. Flere har kommentert hvordan møter gjennomføres, sekretariatets funksjon og ønske om en bedre komitestyring. Selv om flertallet er positive og forutsetningene for komitedrift er på plass, er det ønske om mer støtte fra NEK. En kommentar til de få negative avkryssingene er at til tross for at de fleste medlemmene bidrar både faglig og legger stor innsats i komitearbeidet, kan det også være mange passive medlemmer i noen komiteer. Undersøkelsen fanger ikke opp forskjellene mellom de ulike komiteene, og sammensetningen mellom disse. Dette kan også sees i sammenheng med at det i enkelte komiteer ønskes en sterkere representasjon av bransjen.

Figur 6 – Hvilke faktorer er viktigst for at komiteen skal fungere godt

Balanse i komiteene er noe som måles og rapporteres til bla. CENELEC i forbindelse med årsrapporter. Undersøkelsen stiller også spørsmål hvordan ekspertene selv opplever at komiteen har relevante deltakere og balanse mellom ulike aktører.

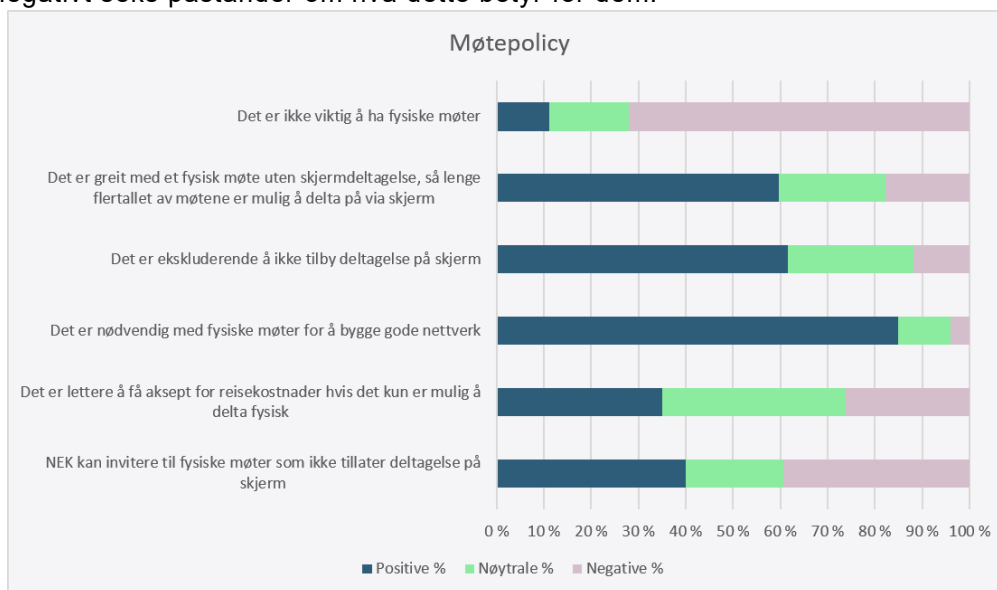

Figur 7 – Hvordan opplever balansen mellom interessentenes bakgrunn i komiteen

Selv om flertallet rapporterer god balanse mellom ulike interessenter, er det tydelig at det å få flere interessenter involvert i komiteene er et viktig forbedringsarbeid.

4.4.1 Møtepolicy

Det kan tidvis være vanskelig å samle folk til fysiske møter. Vi ba derfor ekspertene å rangere fra positivt til negativt seks påstander om hva dette betyr for dem.

Figur 8 – Møtepolicy – hva er positivt og negativt med fysiske møter

De fleste er i utgangspunktet enige om at fysiske møter er viktig, men at det bør være mulighet til å delta på skjerm i de tilfellene man ikke kan delta fysisk. Ved å være tydeligere fra NEKs side om at det forventes fysiske møter, mener flere at dette kan gjøre det lettere å få aksept for reisekostnader.

4.4.2 Komitemiljø

Hvordan komitemiljøet oppleves, måles ved å rangere seks påstander fra positiv til negativ for fire ulike møteformer. Fra digitale til hybrid og fysiske møter. I Figur 8 vises rangeringen av positiv opplevelse kategorisert pr. møteform hvor man selv enten deltar digitalt eller fysisk i møtet.

Komitemiljø fysiske møter vs. Digitale møter Andel som svarer Bra/Svært bra, n=305					Farge- skala
Tema	Digitalt	Hybrid, digital deltaker	Hybrid, fysisk deltaker	Fysisk	
å få frem egne synspunkter	70 %	54 %	76 %	87 %	100 %
å bli kjent med andre i komiteen	21 %	18 %	64 %	88 %	80 %
erfaringsutveksling og faglige diskusjoner	50 %	45 %	72 %	90 %	60 %
egen konsentrasjon	52 %	45 %	75 %	88 %	40 %
andres konsentrasjon	37 %	35 %	56 %	82 %	20 %
overordnet inntrykk	57 %	45 %	71 %	89 %	0 %

Positive svar

Figur 9 – Hvilke møteformer oppleves mest positivt

Ikke uventet oppleves det vanskeligere å bli kjent med andre medlemmer når man ikke selv deltar fysisk. Tilsvarende er det for de som deltar fysisk i møtet ved at de ikke oppnår god kontakt med ekspertene som deltar digitalt. Andres evne til å konsentrere seg anses som et større problem enn egen konsentrasjonsevne. Her må det tas høyde for mange i mindre grad er selvkritiske. De som krysser av på dårlig eller svært dårlig komitemiljø, er også mest negative til digital deltakelse.

Komitemiljø fysiske møter vs. Digitale møter Andelen som svarer dårlig/ svært dårlig, N=305					Farge- skala
Tema	Digitalt	Hybrid, digital deltaker	Hybrid, fysisk deltaker	Fysisk	
å få frem egne synspunkter	9 %	16 %	5 %	1 %	100 %
å bli kjent med andre i komiteen	47 %	44 %	10 %	1 %	80 %
erfaringsutveksling og faglige diskusjoner	17 %	22 %	5 %	0 %	60 %
egen konsentrasjon	20 %	23 %	5 %	0 %	40 %
andres konsentrasjon	17 %	17 %	7 %	0 %	20 %
overordnet inntrykk	11 %	14 %	6 %	0 %	0 %

Negative svar

Figur 10 – Hva er det mest negative med hybride og digitale møter

Erfaringsutveksling er noe som medlemmene rapporterer at de setter pris på, og derfor å delta i slike møter. Dette er vanskeligere å få til ved digitalt og hybrid møte.

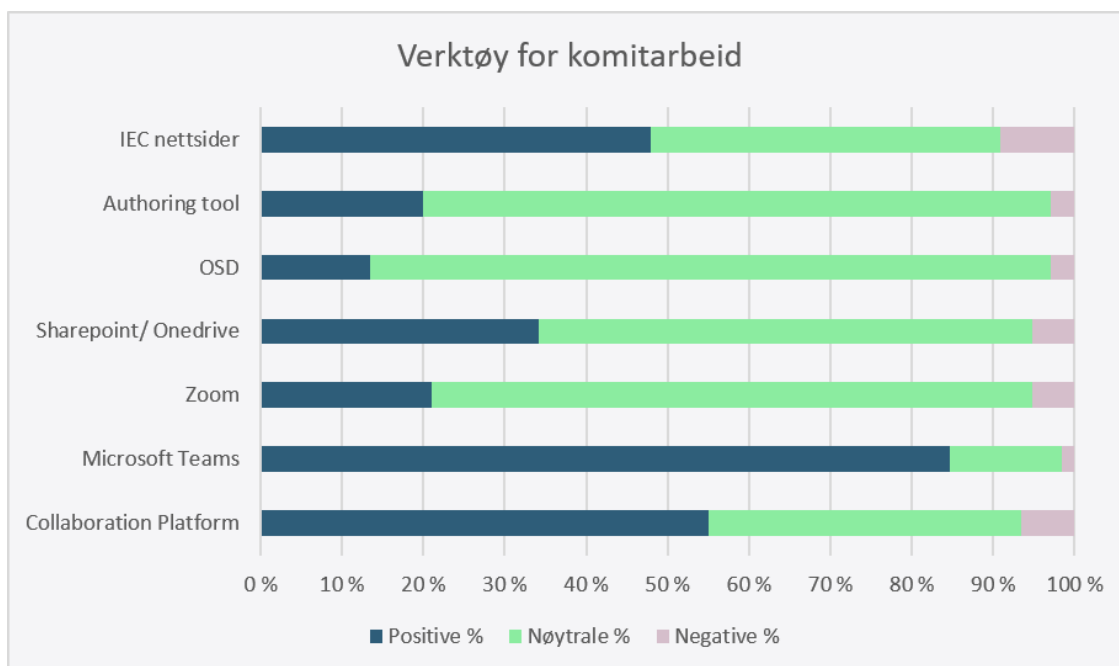
Om vi utelater de som deltar digitalt i hybride møter, er medlemmene mer optimistiske i svarene på muligheten til å få frem egne synspunkter i møter. Figur 9 viser også andelen som har svart negativt på disse spørsmålene.

Til tross for at fysiske møter oppleves mest inkluderende, både med å bli hørt og at andre konsentrerer seg og er engasjert, så trekker flere frem i de åpne tilbakemeldingene at det er vanskelig å prioritere fysiske møter.

4.5 Verktøy i komitearbeid

Verktøyene som brukes mest i komitearbeid er IECs nettsider for tilgang til høringsutkast, og lagrings- og delingsverktøy til høringskommentarer, referater og møteagendaer, som IECs Collaboration plattform og NEKs delte lagringsområder. Ved utvikling av nasjonale publikasjoner, brukes verktøyene også til å følge opp prosjekter som NEK 400 og lignende. Nær sagt alle i Norge er vant til å bruke Microsoft Teams, mens Zoom som er IECs foretrukne møteverktøy ved internasjonale møter, stiller de fleste seg nøytrale til.

OSD er IECs nye plattform for utvikling av standarder, inkludert nasjonal kommentering. Mens Authoring tool er NEKs tilsvarende verktøy for utvikling av nasjonale publikasjoner.

Figur 11 – Hvordan fungerer følgende verktøy i standardiseringsarbeidet?

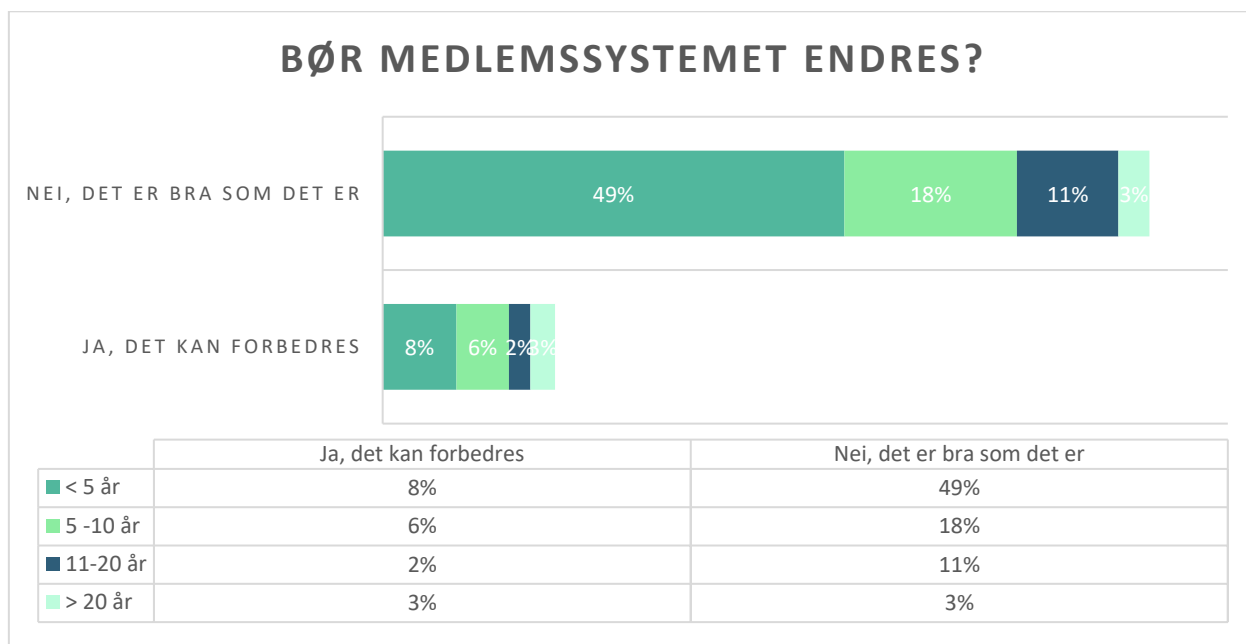
Collaboration Plattform foretrekkes over SharePoint, noe som er et læringspunkt angående hvordan man fremover skal håndtere filer. Ved gjennomføring av møter brukes ofte delte filer som kommentarark, møteagenda og referater hvor alle i møtet kan følge med og eventuelt redigere. Men disse kan så lagres i Collaboration Plattform som et arkiv.

4.6 Medlemmenes tilbakemeldinger om endring i komitestruktur og medlemskapsnivåer

Undersøkelsen er benyttet til å få konkrete tilbakemeldinger på endringer i medlemsstruktur og åpning for ulike roller, som observatør og andre former for deltakelse. Det er to drivende faktorer til dette.

Internasjonalt piloteres det med ulike medlemsnivåer, og enkelte nasjonale komiteer åpner for bredere deltakelse uten at man har kommentar eller stemmerett.

Figur 12 viser svarprosent opp mot antall år medlemmene har deltatt i komitearbeid, for å se om de nyeste er mer positivt innstilt til endringer sammenlignet med erfarne.

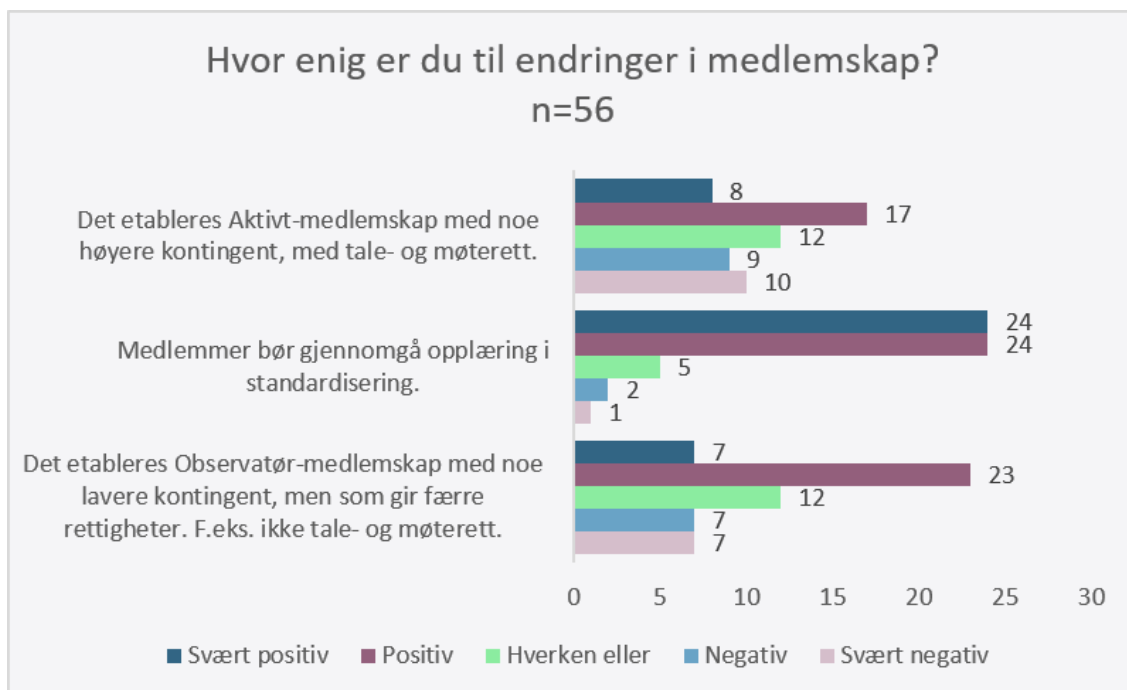
Figur 12 – Bør medlemssystemet endres

Over 81% av respondentene mener at det ikke trengs endringer i medlemsstrukturen. For de 19% som stiller seg positiv til endring, så er det i hovedsak de som har deltatt kortere enn 10 år som er mer åpne for endringer, enn de som har deltatt over 10 år.

Vi spurte først om medlemssystemet til NEK bør endres. De som svarte ja på spørsmålet, måtte svare utfyllende på tre ekstra spørsmål. Etablering av observatørrolle, variabel kontingent ut fra aktivitetsnivå og krav til opplæring i standardisering. De som svarte nei, fikk ikke disse valgene. Det var også mulig å gi åpne tilbakemeldinger, hvor 29 medlemmer ga utfyllende svar.

To av påstandene kan fremstå som noe provoserende, hvor aktive medlemmer som deltar får høyere kontingent. Dels er tanken bak spørsmålet at kontingentnivåene i en del sammenlignbare land er betydelig høyere, men at det også eksisterer ulike rabattordninger avhengig av tilhørighet, som akademia, offentlig eller private foretak. Observatørrolle blir også foreslått i undersøkelsen, med tanke på at enkelte eksperter tidligere har ytret at medlemskontingent på 3 000 kr blir for kostbar eller for byråkratisk, og at det ikke er uvanlig i mange slags fora å definere ulike observatørroller.

At åtte av de som ønsket seg endringer, stiller seg nøytrale eller negative til opplæring i standardisering er overraskende, men kan komme av at man har svart basert på at man personlig mener å ikke trenger ytterligere opplæring. Det må tas høyde for at disse fortsatt mener at NEK bør ha god opplæring til nye medlemmer.

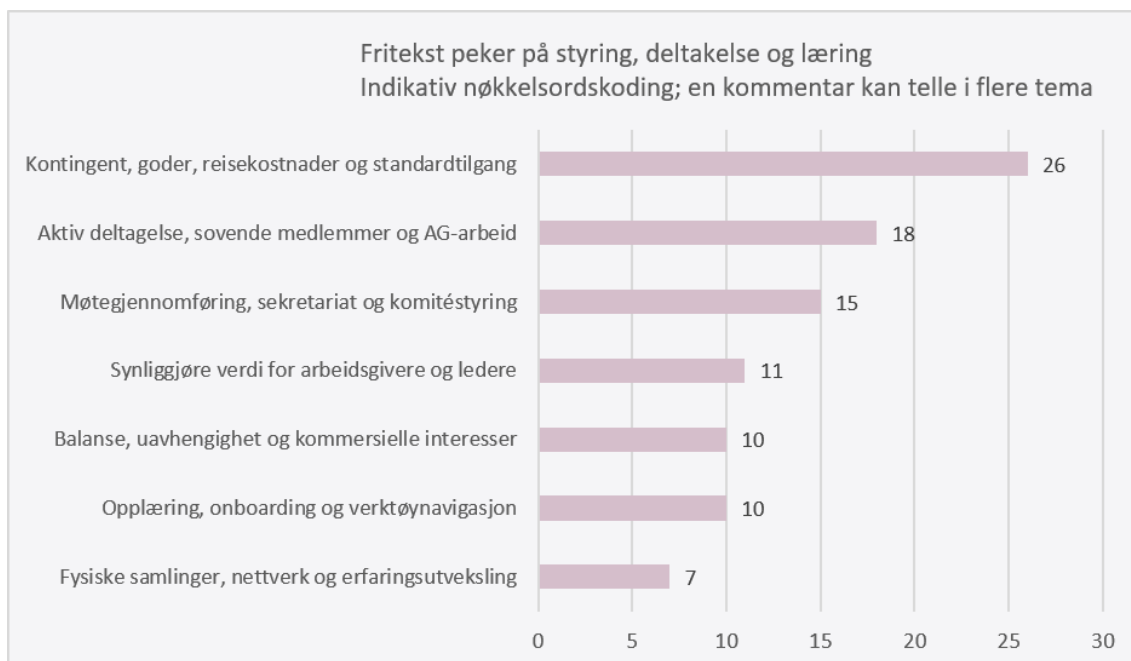
Figur 13 – Holdning til ulike endringer i medlemskap

Til tross for at de fleste ønsker å beholde medlemsmodellen slik den er, kan tilbakemeldingene dels samles i de som stiller seg positiv til et mer aktivt medlemskap med krav til deltakelse, møteplikt og flere oppgaver løst i arbeidsgrupper, og dels medlemmer som ønsker at deltakelse i større grad belønnes av NEK. Svarene vises i Figur 13. Også fordeler som redusert eller gratis deltakelse på NEK konferanser hvor komiteens arbeid presenteres, løftes frem i de utfyllende kommentarene.

Medlemmene kunne utdype nærmere egne tanker om hvordan NEK kan forbedre medlemsmodellen. Ved å se fritekst-svarene i sammenheng er det størst ønske om flere goder, for eksempel kontingent vs. innsats, mulighet for å få dekket reisekost og tilgang til standarder man har vært med på å utvikle.

Indirekte forteller undersøkelsen at medlemmene har ulikt syn på hva deres medlemskap innebærer. På den ene siden er de som er enig i at medlemskapet gir dem en kjøpt tilgang til kompetanse, nettverk og påvirkning på standarder. På den andre siden er de som opplever medlemskapet som et frivillig og lojalt bidrag til samfunn, bransje og NEK som organisasjon. Det er rimelig å anta at førstnevnte gruppe er mer tilbøyelig til å vurdere nivået på medlemskontingenten som akseptabel, eller til og med lav, for de verdier NEK skaper for deres virksomhet. Tilsvarende er det rimelig å anta at det for den andre gruppen virker urimelig å skulle betale for et frivillig bidrag til det beste for alle parter. NEK var klar over disse oppfatningene før undersøkelsen, men funnet er med å klargjøre omfanget og dokumenterer det som ellers kun ville vært hypoteser. Funnet understreker også behovet for opplæring av medlemmer og videre diskusjon om temaet.

Den ulike oppfatningen av medlemmets rolle er også et viktig moment i tolkningen av flere andre svar. Før eventuelle beslutninger tas, bør det vurderes om svarene ville blitt annerledes om respondentene i større grad hadde hatt samme oppfatning av sitt medlemskap.

Figur 14 – Fritekst analysert mot nøkkelord – KI støttet analyse

Ved å bruke KI assistert analyse av de skriftlige tilbakemeldingene, ble disse kategorisert i 7 temaer som vist i Figur 14. Kommentarene går på komiteenes størrelser, og at det i store komiteer er mange passive medlemmer som ikke deltar i møtene eller bidrar på andre måter. Undersøkelsen fanger ikke opp forskjellene mellom de ulike komiteene. Noen er rent nasjonale med mange deltakere, mens andre har få medlemmer, men deltar mer i internasjonale i arbeidsgrupper, og opplever selv å investere mye ressurser i arbeidet, inkludert reisekostnader.

Undersøkelsen borer heller ikke dypere ned i hvorfor og på hvilken måte passive medlemmer er et problem, og om de i det hele tatt er et problem.

4.7 Opplæring i komitearbeid

Til tross for en håndfull eksperter som stilte seg nøytrale eller svakt negative til opplæring av medlemmer i standardisering, så er dette et av områdene som ekspertene ønsker mer aktivitet på.

Et tema som ble problematisert i noen av de skriftlige tilbakemeldingene er påstanden om at noen medlemmer bruker komiteen til å fremme egen teknologi eller andre egne kommersielle formål. Dette faller uansett inn under de etiske retningslinjene til NEK, IEC og CENELEC, men viser at det er viktig å informere og understreke viktigheten av disse.

Det kan gis grundigere opplæring i ledelse av komiteer, styring av diskusjoner og håndtering av mulige konflikter eller motstridende argumentasjon i møter. I tillegg det er også like viktig med erfaring som med opplæring, og slik sett at NEK bør legge til rette for at særlig komiteledere kan stå lenge i sine verv.

Verktøyene som brukes til komitearbeid er løftet frem som vanskelige å bruke. Flere kommentarer peker på:

- mange plattformer
- vanskelig navigasjon
- uklare prosesser

- vanskeligheter med å finne dokumenter

4.8 Forståelse av sammenhengen mellom standardisering og egen konkurransekraft

Det grunnleggende prinsippet om at standardiseringsarbeid er et frivillig kollektivt arbeide hvor industrien, produsenter, andre næringslivsaktører, myndigheter og relevante interessenter møtes for å bli enige om et felles sett med krav, spesifikasjoner og anbefalinger, kan for noen medlemmer se ut til å ikke være nok som motivasjon til deltakelse.

En observasjon ved analyse av tilbakemelding på medlemssystem og deltakelse i komiteer, er dette med å oppleve at man som ekspert får noe igjen for arbeidet man gjør, og at arbeidsgiver også opplever en gevinst av innsatsen, som står i forhold til kostnadene, f.eks. reisekostnader og tidsbruk.

Enkelte medlemmer, muligens på grunn av for lite informasjon om standardiseringsarbeid, kan se NEKs arbeid som en form for myndighetsarbeid eller et veldedighetsarbeid til det beste for samfunnet. Til tross for at dette ikke er helt feil, viser det seg at medlemmene bruker lang tid på å oppdage standardiseringssystemets funksjoner og i stort internasjonal handel, dvs. import, eksport, kostnadsbesparelser, samfunnssikkerhet, byråkrati, regelverksutvikling osv.

Av respondentene viser likevel flertallet stor forståelse for sin rolle som ekspert, og hvorfor de deltar i komitearbeid. Det kan imidlertid være flere måter å få dette frem. Ekspertene trenger argumenter for hvordan de møter arbeidsgiver i rollen som standardiseringsekspert. Her er det å fremme tilgang til en faglig arena og kompetansebygging de tydeligste faktorene som kan fremheves. Samtidig er det grunnleggende for mange virksomheter å sikre markedsadgang og ha tilgang til informasjon om fremtidige krav som kan påvirke virksomheten.

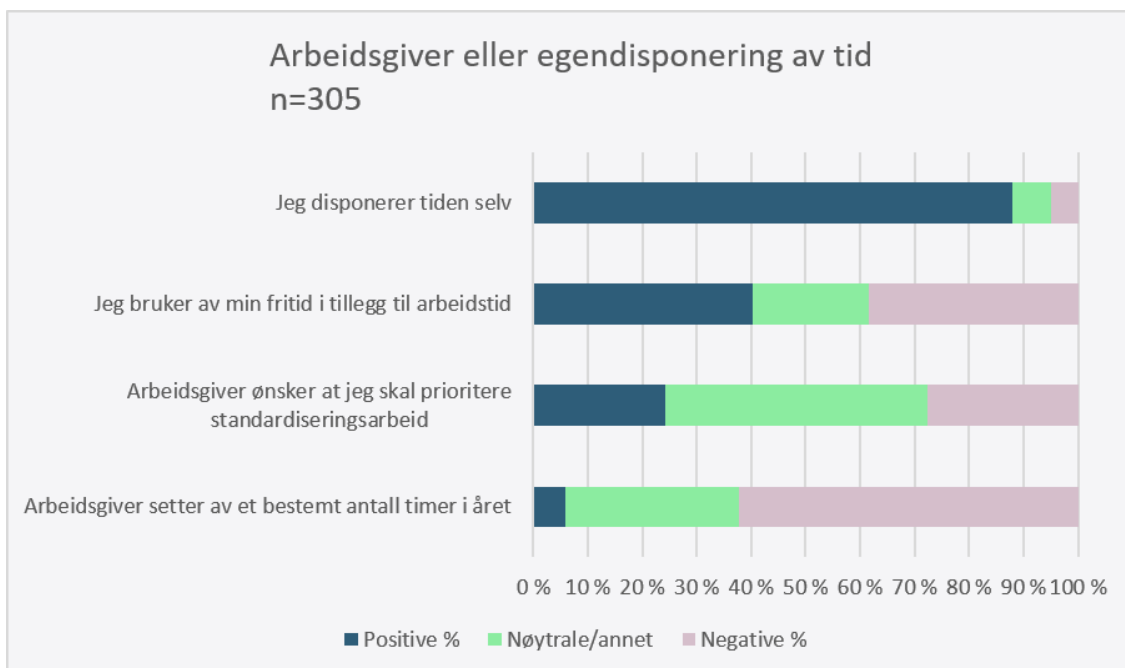
4.9 Arbeidsgivers syn på standardiseringsarbeid

Det er flere spørsmål som går på arbeidsgivers syn og ønske om prioritering av standardiseringsarbeid. Nesten halvparten har valgt å svare nøytralt på spørsmålet om arbeidsgiver ønsker at medlemmet skal prioritere standardiseringsarbeid. Dette kan f.eks. bety at temaet ikke er oppe til diskusjon i arbeidshverdagen, men det kan også være en uuttalt forventning hvis f.eks. komitearbeidet er en integrert del av stillingen. Dette er et tema som kan utforskes mer. 27 % mener arbeidsgiver ikke ønsker at det skal prioriteres, og tilsvarende 25 % at dette skal prioriteres.

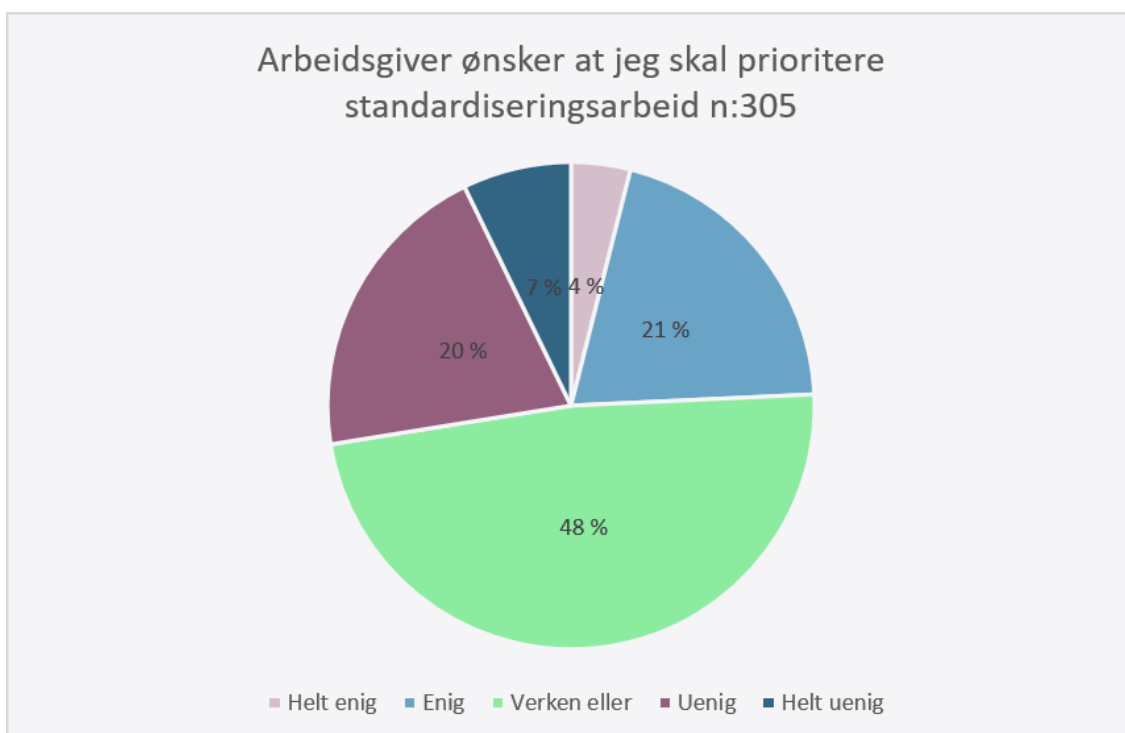
I starten av undersøkelsen ble medlemmene spurt om motivasjon til å delta i standardisering, hvor en litt større andel av medlemmene (36 %), mener arbeidsgiver ønsker at de deltar. Samtidig er dette ofte ikke motivasjonen til medlemmet, som ofte er mer faglig motivert.

Frivillig tid bæres i stor grad av medlemmet selv, og det brukes en god del fritid i tillegg til arbeidstid til standardiseringsarbeid. Dette skjer til tross for at arbeidsgivere i hovedsak er nøytrale til tidsbruk.

Til gjengjeld er det få som svarer at det er satt av tid i jobben til å bidra til standardisering. 62% er uenige i påstanden om at det settes av tid, og 32 % svarer nøytralt. Kun 6 % bekrefter at det settes av dedikert tid. Se Figur 15 og 16.

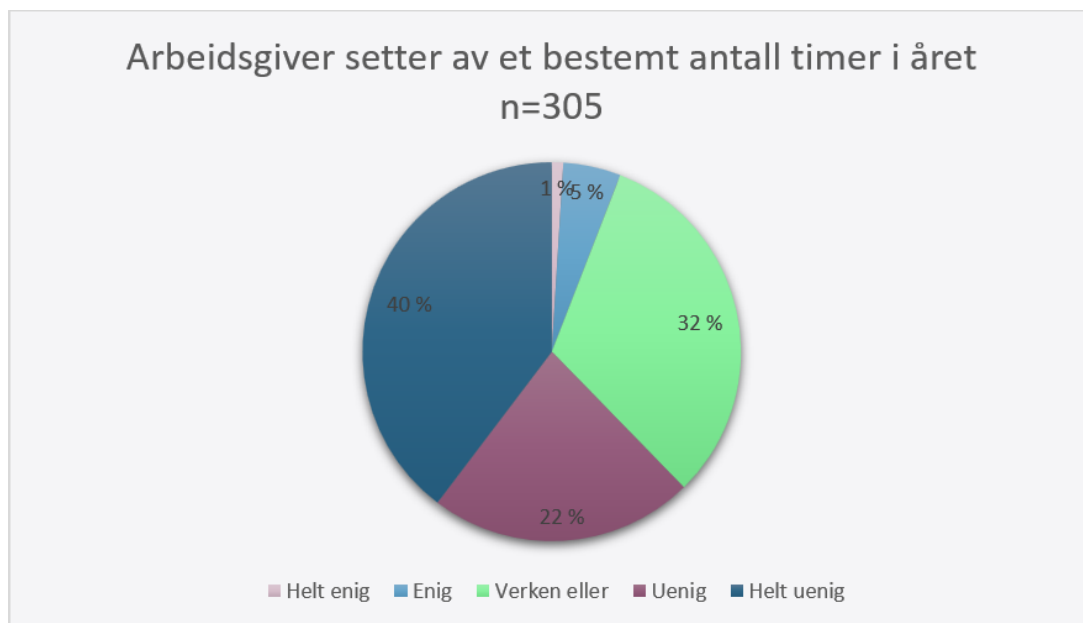

Figur 15 – Hvordan tiden til standardiseringsarbeid disponeres

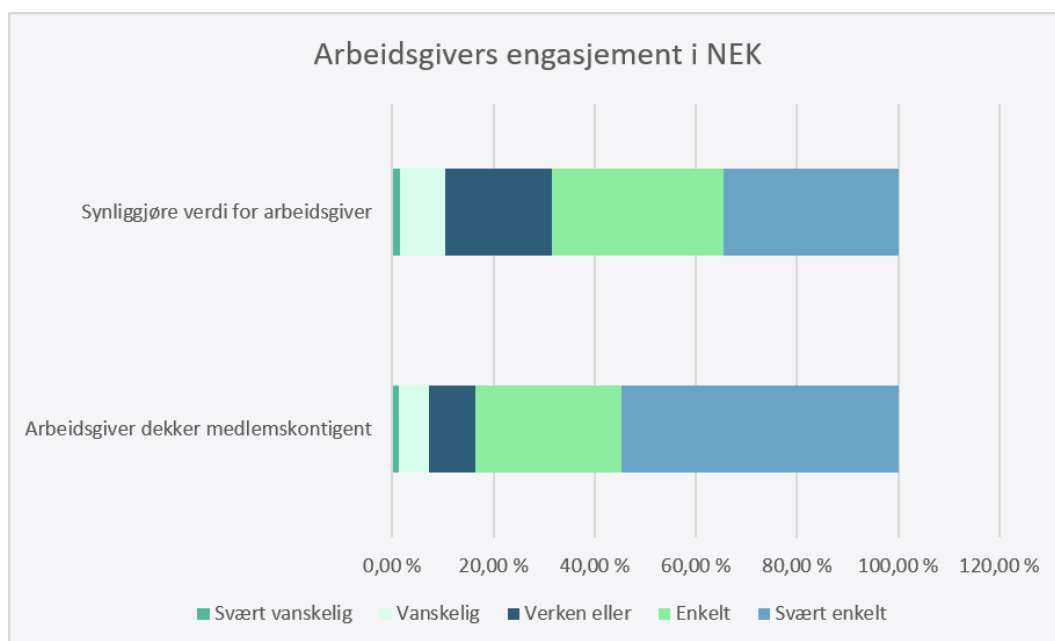
Figur 16 – Er arbeidsgiver tydelig på at standardiseringsarbeid skal prioriteres

Når NEK spør om hvorfor man ikke har anledning til å delta i møter, er det ikke direkte arbeidsgiver som nekter deltagelse, men at man har for mange andre arbeidsoppgaver, slik at medlemmet selv må prioritere bort deltakelse i komitearbeid.

Figur 17 – Hvor enig er du i at arbeidsgiver setter av tid til standardiseringsarbeid

Når det er arbeidsgiver som har rekruttert medlemmet, er det å inkludere ledelsen for å få tid til arbeidet viktig. En sterkere forankring hos arbeidsgiver er noe som bør jobbes med fremover. Ut fra medlemmenes tilbakemelding, burde det være en åpning for dette som vist i Figur 18.

Figur 18 – Hvordan arbeidsgivers engasjement oppleves av medlemmet

4.10 Internasjonal deltakelse i arbeidsgrupper og plenarmøter

Internasjonal deltakelse i standardiseringsarbeid er grunnlaget for å etablere standarder som aksepteres på tvers av land. Dette er også forutsetningen for å etablere nasjonale speilkomiteer. Hvordan medlemmene forholder seg til dette grunnleggende prinsippet er interessant å vite mer om. En del eksperter deltar i rene nasjonale komiteer, og trenger i mindre grad å forholde seg til det internasjonale standardiseringsarbeidet. For flertallet er likevel det nasjonale standardiseringsarbeidet basert på standarder utviklet gjennom IEC og CENELEC.

	< 5 år	5 -10 år	11-20 år	> 20 år	Total
Ikke viktig	7,9 %	3,5 %	1,4 %	0,0 %	12,9 %
Lite viktig	13,8 %	5,4 %	0,2 %	0,1 %	19,6 %
Verken eller	17,3 %	4,8 %	4,6 %	0,2 %	26,8 %
Viktig	13,6 %	8,9 %	3,5 %	2,6 %	28,6 %
Svært viktig	4,6 %	1,6 %	3,1 %	2,8 %	12,1 %

Tabell 7 – Hvor viktig er internasjonal deltakelse

Ut fra antall år man har deltatt i standardisering, forventes det at man har større forståelse for det internasjonale perspektivet og at deltakelse er viktig.

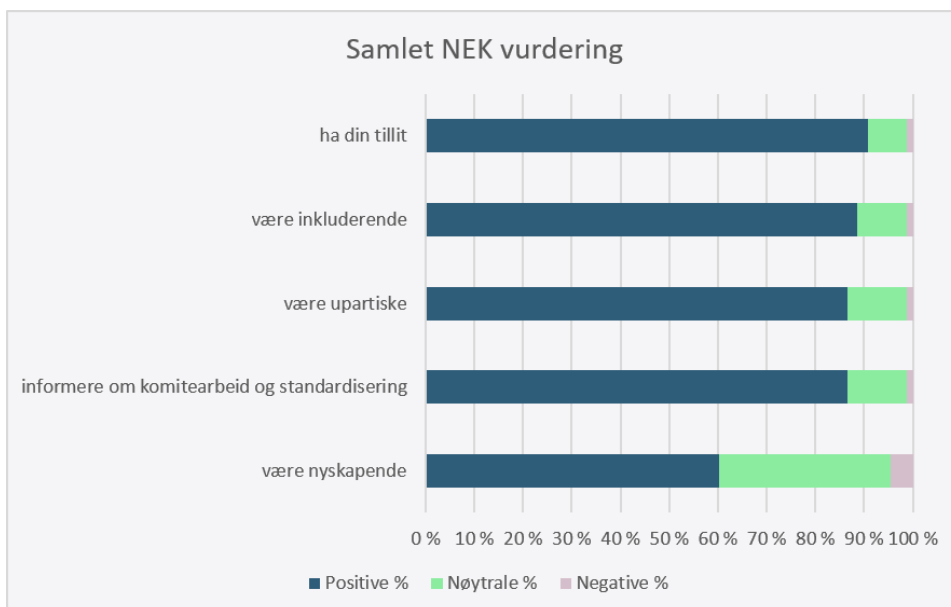
Det er nesten like stor andel som mener at det ikke er viktig (33 %) som de som mener det er viktig (40%). Nesten 27 % har valgt å svare nøytralt. På spørsmålet om man deltar i flere komiteer, hvor 37 % gjør det, så er det et tiltak å få frem og etablere en sterkere forståelse av internasjonal deltakelse. Et forbedringspunkt er å se på medlemsgruppen 0-10 år, hvor det kan informeres eller påvirkes mer for internasjonal deltakelse.

Figur 19 – Deltakelse i nasjonale og internasjonale komiteer

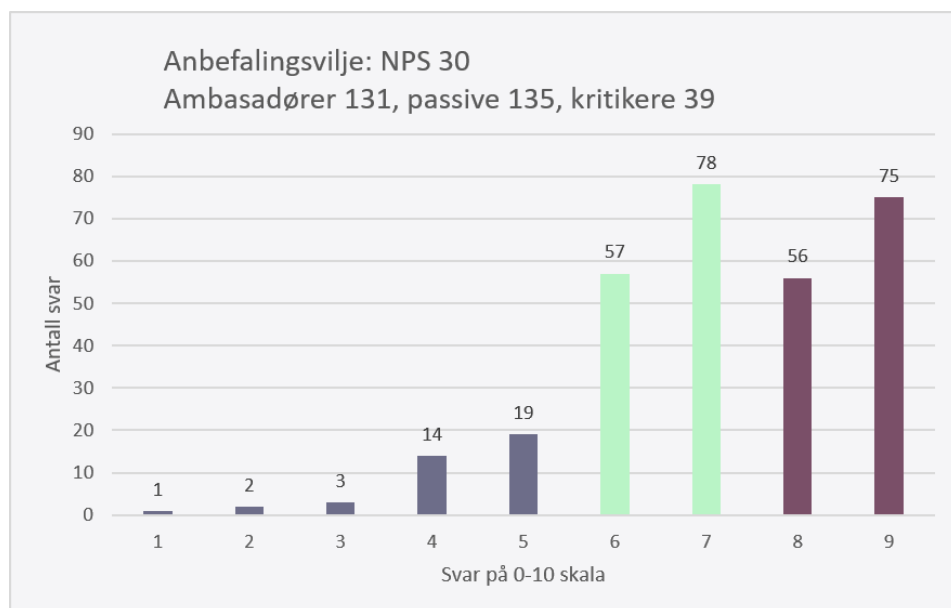
4.11 Samlet NEK vurdering

NEK som organisasjon og ansattes rolle har stor tillit hos medlemmene, som vist i Figur 20. NEK kan i noen sammenhenger oppfattes som noe tilbakeholdne til endringer, noe som svarene på være nyskapende viser, hvor en mindre andel svarer negativt.

Figur 20 – Hvordan oppfatter du NEK som medlemsorganisasjon

Det å informere om komitearbeid og standardisering er noe som bør gjøres mer, i tillegg til å fremheve NEKs upartiskhet.

Figur 21 – Vil du anbefale deltakelse i NEK til andre kollegaer

Det å anbefale NEK til flere er et punkt som også kan løftes frem, hvor halvparten av respondentene er passive. Sett opp mot at mange faktisk ble rekruttert via kollegaer, så er det et tydelig funn at hvis NEK ønsker å rekruttere flere medlemmer, kan ambassadørviljen være en faktor som kan forbedres ytterligere.

Annex A

Sammendrag av spørreundersøkelsen

Spørsmålsvisе resultater						
Motivasjon	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
Påvirke kravene i standardene	305	264	86,6	34	7	2,3
Øke egen kompetanse	305	291	95,4	11	3	1,0
Utveksle erfaringer	305	293	96,1	10	2	0,7
Arbeidsgivers ønske	305	109	35,7	100	96	31,5
Delta i internasjonalt standardiseringsarbeid	305	121	39,7	86	98	32,1
Utvide eget nettverk	305	246	80,7	42	17	5,6
Bli kjent med konkurrenter	305	95	31,1	101	109	35,7
Gjør seg bra på CV og signaturfelt	305	34	11,1	102	169	55,4
Gir flere karrieremuligheter	305	36	11,8	114	155	50,8
Arbeidsgiver/tid	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
Jeg disponerer tiden selv	305	268	87,9	22	15	4,9
Arbeidsgiver ønsker at jeg skal prioritere standardiseringsarbeid	305	74	24,3	147	84	27,5
Arbeidsgiver setter av et bestemt antall timer i året	305	18	5,9	97	190	62,3
Jeg bruker av min fritid i tillegg til arbeidstid	305	123	40,3	65	117	38,4
Forståelse og kompetanse	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
Hva komiteen arbeider med	305	208	68,2	65	32	10,5
Prosessene og reglene for standardiseringsarbeid	305	110	36,1	102	93	30,5
Kan finne frem til relevant informasjon om komitearbeid. F.eks. status, planer og tidslinjer for standardiseringsarbeid	305	142	46,6	128	35	11,5
Forstår prosessene i standardiseringsarbeidet. F.eks. hvordan du kan påvirke og endre en internasjonal standard o.l	305	142	46,6	126	37	12,1

Du kan finne frem til relevant dokumentasjon som regler, høringsutkast, referater	305	137	44,9	129	39	12,8
Opplæringsmateriell er dekkende og tilgjengelig	305	99	32,5	142	64	21,0
Komitéforutsetninger	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
bransjens representasjon i komiteen?	305	227	74,4	46	32	10,5
den faglige kompetansen i komiteen?	305	260	85,2	37	8	2,6
administrativ støtte fra NEK i komiteen?	305	229	75,1	61	15	4,9
faglig bidrag og innsats fra komiteemedlemmene?	305	224	73,4	58	23	7,5
Komitémiljø	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
at dine synspunkter blir hørt	305	208	68,2	83	14	4,6
at du får bygget kompetanse	305	217	71,1	73	15	4,9
at du får bygget deg et personlig nettverk	305	182	59,7	96	27	8,9
at jeg kan ta kontakt med andre i komiteen for råd eller diskusjon	305	206	67,5	77	22	7,2
at komiteens medlemmer respekterer hverandre	305	274	89,8	23	8	2,6
at komiteens medlemmer stiller forberedt til møter	305	134	43,9	135	36	11,8
at komiteens medlemmer deler sine erfaringer	305	247	81,0	50	8	2,6
at komiteen ivaretar nasjonale interesser	305	231	75,7	63	11	3,6
at alle i komiteen får tilstrekkelig plass og kommer til ordet	305	237	77,7	57	11	3,6
at det er gode faglige diskusjoner	305	249	81,6	42	14	4,6
komiteen har god balanse mellom	305	176	57,7	103	26	8,5
Møtepolicy	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %

NEK kan invitere til fysiske møter som ikke tillater deltagelse på skjerm	305	122	40,0	63	120	39,3
Det er lettere å få aksept for reisekostnader hvis det kun er mulig å delta fysisk	305	107	35,1	118	80	26,2
Det er nødvendig med fysiske møter for å bygge gode nettverk	305	259	84,9	34	12	3,9
Det er ekskluderende å ikke tilby deltagelse på skjerm	305	188	61,6	81	36	11,8
Det er greit med et fysisk møte uten skjermdeltagelse, så lenge flertallet av møtene er mulig å delta på via skjerm	305	182	59,7	69	54	17,7
Det er ikke viktig å ha fysiske møter	305	34	11,1	51	220	72,1
Verktøy	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
Collaboration Platform	305	168	55,1	117	20	6,6
Microsoft Teams	305	258	84,6	42	5	1,6
Zoom	305	64	21,0	225	16	5,2
Sharepoint/ Onedrive	305	104	34,1	185	16	5,2
OSD	305	41	13,4	255	9	3,0
Authoring tool	305	61	20,0	235	9	3,0
IEC nettsider	305	146	47,9	131	28	9,2
Samlet NEK-vurdering	N	Positive	Positive %	Nøytrale/annet	Negative	Negative %
informere om komitearbeid og standardisering	305	264	86,6	37	4	1,3
være inkluderende	305	270	88,5	31	4	1,3
være upartiske	305	264	86,6	37	4	1,3
ha din tillit	305	277	90,8	24	4	1,3
være nyskapende	305	184	60,3	107	14	4,6

Om NEKs medlemsundersøkelse

NEK har som formål å arbeide for standardisering på det elektrotekniske området og er ansvarlig for utarbeidelse og godkjenning av norske elektrotekniske standarder.

Vårt overordnede mål er å sikre at norske elektrotekniske standarder fullt ut dekker Norges behov for standarder med krav til sikkerhet, funksjon og miljø.

Vi utgjør, sammen med Standard Norge og Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom), standardiseringen i Norge.

Deltakelse i NEKs komiteer gir medlemmene en unik posisjon for direkte påvirkning av standarder.

NEK har enerett på deltagelse i IEC og CENELECs komiteer hvor tekniske krav fastlegges. Den eneste mulighet for å få gjennomslag for norske interesser og ønsker er gjennom aktiv deltagelse i IECs og CENELECs komiteer.

Medlemmer av NEKs komiteer har automatisk plass i de tilsvarende IEC- og CENELEC-komiteer.